

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda

Információk Időseknek

2015

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Szociális és Családügyért Felelős Államtitkárság
Központi Ügyfélszolgálati Iroda
Összeállította: Ruminé Szijártó Ildikó
Dr. Veres Gábor
Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A **Minisztérium** postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az Ügyfélszolgálati Iroda elérhetőségei:
Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi eroforrasok miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

Személyes ügyfélfogadás
Hétfő-kedd-csütörtök-péntek: 9-12 óráig
Szerda: 9-12 óráig 13-18 óráig

Idős- és családjegyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a **795-3168-as** telefonszámon.
Készséggel állunk rendelkezésére!

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés, ajánlás	3
IDŐSEK VILÁGNAPJA	4
Szabadidős tevékenységekre, kulturális programokra vonatkozó kedvezmények	5
Múzeumi belépőjegy kedvezmény,	5
Könyvtári beiratkozási díjkedvezmény, mentesség	6
Kedvezményes bérlet, illetőleg jegyvásárlási kedvezmény a mozikban	6
Gyógyfürdő, strand jegyvásárlásai kedvezmény	6
Színházbérlet és jegykedvezmény	6
KÖZÉRDEKŰ ÖNKÉNTES TEVÉKENYSÉG	7
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK	9
Szociális alapszolgáltatások	9
Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás	9
Étkeztetés	10
Házi segítségnyújtás	10
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	11
Támogató szolgáltatás	11
Nappali ellátás	12
Szakosított ellátási formák	12
Ápolást, gondozást nyújtó intézmények	12
Idősek otthona	13
Az intézmények igénybevételével kapcsolatos tudnivalók	14
A személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételének módja	14
Térítési díj	15
A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai	20
Tájékoztatási kötelezettség	21
A jogosultak érdekvédelme	21
Az ellátottjogi képviselő	21

A nyugdíjbiztosítási szervtől igényelhető pénzbeli ellátások	22
Nyugdíjasok egyszeri segélye	22
Kivételes-nyugdíjemelés	22
Jövedelemtől független támogatási formák, kedvezmények	23
Fogyatékosági támogatás	23
Gépjárműadó fizetése alóli kedvezmény	25
Személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás	25
Parkolási Igazolvány	27
Szépkorúak jubileumi köszöntése	29
Utazási kedvezmény	29
Munkaviszonyban álló nyugdíjas személyekre vonatkozó szabályok	32
EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK	34
Beutaló nélkül igénybe vehető egészségügyi ellátások	34
Beutalóval igénybe vehető ellátások és beutalásra jogosult orvosok	34
Otthoni szakápolás	36
Rehabilitációs célú egészségügyi ellátások	38
Orvosi rehabilitáció céljából társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető fürdőgyógyászati ellátások	38
Orvosi rehabilitáció keretében történő szanatóriumi ellátás	39
Gyógyászati segédeszköz ellátás	39
ÁLDOZETVÉDELEM	42
FOGYASZTÓVÉDELEM	44
PÁLYÁZATOK	47
FONTOSABB SZERVEZETEK	49
KAPCSOLÓDÓ HONLAPOK	53

Bevezetés, ajánlás

Az „Információk időseknek” című kiadványunk összeállításával az volt a célunk, hogy egy helyen megtalálhatók legyenek az idősek, jellemzően az **62 év feletti**ek által is igényelhető támogatási, ellátási formák, kedvezmények és információk. Nem volt könnyű a kiadvány tematikai határainak pontos meghatározása, ugyanis viszonylag kevés az olyan támogatási forma, amely csupán az életkorhoz kötődik.

Elsősorban azok a támogatási formák, kedvezmények kerültek a kiadványba, amelyeket jellemzően az idősek vesznek igénybe, illetve azok az támogatások, amelyek felől a leggyakrabban érdeklődnek.

Reméljük, hogy kiadványunk által hasznos információkkal szolgálunk az időskorúak és a velük foglalkozók számára.

Budapest, 2015. április

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

IDŐSEK VILÁGNAPJA

ENSZ világnap: október 1.

Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg az *Idősek Világnapját*, azóta minden év október 1-én megemlékezünk a Föld mintegy hatszázmillió lakosáról.

Az ENSZ Közgyűlésének határozata alapján először 1991-ben rendezték meg az idősek világnapját, 1999-ben pedig hasonló elnevezésű éves rendezvénysorozatot tartottak. Az intézkedés célja, hogy középpontba helyezték a méltóságteljes öregkort, valamint az időseket visszaintegrálják a gazdaságba. Európában az aktív munkaerő csökkenése miatt egyre nagyobb hangsúlyt kap az idősek foglalkoztatása, ezzel is pótolva a munkaerőhiányt valamint segítve a teljes értékű élet fenntartását

A népszámlálási adatok szerint ma Magyarországon minden ötödik ember időskorúnak számít, vagyis már betöltötte a hatvanadik életévét. Területi elosztásban Budapesten illetve a kistelepüléseken élnek a legtöbben, a nemek közötti arány pedig igen egyenetlen: az idősek 61%-a nő. Az előző népszámláláshoz képest jelentősen csökkent a többgenerációs családok száma, az idős emberek többsége egyedül vagy másik időssel él együtt.

Magyarországon egyre többen élnek meg a századik életévüket, számuk ma már 1100 felett van, míg a kilencven év felettiek számát 35 ezerre becsülik. A születéskor várható élettartam a férfiaknál 69, a nőknél 77 év; a 65 éven felüliek 38%-a férfi, 62%-a nő.

Az idősödő magyar társadalom új kihívásokat teremt a szociális ellátás és a foglalkoztatás területén.

Nem minden idős személy rendelkezik ma olyan nyugdíjjal, s egyéb jövedelemmel, amely gondtalan megélhetését biztosíthatná. Őket segíthetik az alábbi ellátási formák. Az ilyen, segítségre szoruló

embertársainkat a szociális ellátórendszer „szociálisan rászorulóknak”-nak tekinti.

Az alábbiakban ismertetjük az anyagi segítséget nyújtó pénzbeli ellátások körét, majd az időseket és betegeket segítő szolgáltatásokat.

Szabadidős tevékenységekre, kulturális programokra vonatkozó kedvezmények

Múzeumi belépőjegy kedvezmények

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények **állandó és időszakos** kiállításait:

- 6. életévét be nem töltött kiskorú,
- a fogyatékos személy,
- fogyatékos személy kísérője (legfeljebb 1 fő),
- közoktatásban dolgozó pedagógus,
- a 70. életévét betöltött személy.

Díjtalanul látogathatja a muzeális intézmények **állandó** kiállításait minden hónap egyik hétvégéjének a muzeális intézmény által meghatározott napján az a személy, aki:

- a 26. életévét még nem töltötte be,
- a 18 év alatti személyt kísérő közeli hozzátartozója (legfeljebb 2 fő).

A muzeális intézmények **állandó és időszakos kiállításait 50%-os** kedvezményes belépődíj fizetésével látogathatja:

- a 6. életévének betöltésétől 26. életévének betöltéséig,
- a 62 év feletti személy
- a legalább két, 18 év alatti személyt kísérő közeli hozzátartozó (legfeljebb 2 fő).

A Magyar Köztársaság nemzeti ünnepein állampolgárságra való tekintet nélkül a muzeális intézmények kiállításai díjtalanul látogathatók.

Könyvtári beiratkozási díjmentesség

A 16 éven aluliak és a 70 éven felüli személyek mentesülnek a könyvtári beiratkozási díj megfizetése alól.

A könyvtár fenntartója további könyvtárhasználati feltételeket és kedvezményeket is meghatározhat, melyekről az adott intézményben lehet tájékoztatást kérni.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban 50 százalékos kedvezményben részesülnek a nyugdíjasok. A beiratkozási díj fizetése alól mentesülnek a 70 éven felüliek, a 67%-os vagy súlyosabb rokkant látás-és hallássérültek, mozgáskorlátozottak.

Csoportos és egyéni könyvtárlátogatás a Központi Könyvtárban: nyugdíjasoknak: 100 Ft/fő.

A könyvtár a házhoz kötött használóknak - kérésükre és a szükséges anyagi és személyi feltételek megléte esetén - a kívánt dokumentumokat házhoz szállítja.

Kedvezményes bérlet, illetőleg jegyvásárlási kedvezmény a mozikban

A kedvezményes nyugdíjas jegyárakról a mozikban lehet érdeklődni.

Gyógyfürdő, strand jegyvásárlási kedvezmény

A fürdőkben, strandokon váltható kedvezményes nyugdíjas jegyárakról a fürdőkben lehet tájékoztatást kapni.

Színházbérlet és jegykedvezmény

A nyugdíjas személyek részére nyújtható bérlet és jegykedvezmény mértékét a fenntartó határozza meg, a jegyárakról a színházakban kapható tájékoztatás.

KÖZÉRDEKŰ ÖNKÉNTES TEVÉKENYSÉG

Közérdekű önkéntes tevékenység a fogadó szervezetnél a meghatározott tevékenységi körben ellenszolgáltatás nélkül végzett munka.

Az idősebbeket általában az önkéntes tevékenységek kedvezményezettjeinek szokás tekinteni, azonban egyre inkább előtérbe kerül, hogy az idősek a bennük rejlő potenciált kihasználva maguk is önkéntes segítők legyenek. Ugyanakkor az idősek már eddig is aktív szerepet vállaltak az önkéntes munkában, mind az informális ágazatot – önszolgálat, illetve a szomszédok segítése –, mind a formális módokat tekintve, például jótékonyági intézményeken, egyházi szervezeteken és helyi hatóságokon keresztül.

Az idősek az önkéntes munka során hasznosítani tudják meglévő készségeiket, baráti kapcsolataikat megőrizhetik és bővíthetik, csökken számukra az elszigetelődés veszélye, s önbecsülésüket is javíthatják.

Az idősek általában olyan szervezeteknél jelentkeznek önkéntes munkára, amelyek a szociális ellátást, egészségi szolgáltatásokat, a szabadidős tevékenységeket, az oktatást és a kultúrát támogatják.

Önkéntes munkát azonban nagyon sok szervezetnél lehet végezni, s az adott intézménytől lehet tájékoztatást kapni, hogy igénybe veszik-e az önkéntes segítők munkáját.

Önkéntes segítők foglalkoztató fogadó szervezet lehet:

- a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- a kisebbségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;

- a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai, vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többlétszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes
- szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, illetve intézmény,
- egészségügyi szolgáltató,
- közoktatási intézmény,
- felsőoktatási intézmény,
- muzeális intézmény,
- nyilvános könyvtár,
- közlevéltár,
- nyilvános magánlevéltár,
- közművelődési intézmény

Az interneten is megtalálhatók az önkéntes tevékenységgel kapcsolatos honlapok, melyek segítséget nyújtanak a fogadó szervezet kiválasztásához.

www.viapacis.ngo.hu

<http://youth.cec.eu.int> (Európai Önkéntes Szolgálat – EVS)

www.mobilitas.hu

www.onkentes.hu (Önkéntes Központ Alapítvány)

www.otthonsegitunk.hu

(Otthon segítünk Alapítvány: Saját otthonaikban látogatják a családokat. Szülői tapasztalataikra támaszkodnak. Gyakorlati segítséget nyújtanak (pl. közös játék, közös házimunka, hivatalos ügyek közös intézése, közös séta).

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó ellátást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Az alábbiakban ismertetésre kerülő ellátások igénybevételére nem minden időse embernek lehet szüksége, viszont sajnálatosan egyre többen vannak olyan állampolgáraink akik, egyik-másik, vagy több ellátás igénybevételére lesznek jogosultak, azaz válnak a szolgáltatások részesévé.

A következő oldalakon, a rászorultság esetén igénybe vehető valamennyi ellátást bemutatjuk, röviden ismertetve az adott ellátás igénybevételének feltételeit.

Szociális alapszolgáltatások

- falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- közösségi ellátások
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető

szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik,
- szenvedélybetegségük vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

A házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást, pl

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás biztosítását megelőzően vizsgálják az igénylő gondozási szükségletét?

Igen. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet.

Milyen időtartamban biztosítják a házi segítségnyújtást?

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában nyújtják.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából ki a szociálisan rászoruló?

- az egyedül élő 65 év feletti személy,
- az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során ki minősül szociálisan rászorultnak?

Súlyosan fogyatékos a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

A súlyos fogyatékoságot milyen irattal lehet igazolni?

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.”

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít ellátást.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról az ápolást, gondozást nyújtó intézményben gondoskodnak, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Idősek otthona

Ki gondozható az idősek otthonában?

Az idősek otthonában a napi 4 órás gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregsegi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a fentiek szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Az idősek otthonában a gondozott hozzátartozója is elhelyezhető?

Idősek otthonába a nyugdíjkorhatárt betöltött személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

Ki végzi el az idősek otthonába történő felvételhez szükséges gondozási szükséglet vizsgálatát?

Az időotthoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. Beutaló határozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezdeményezi a határozat hozatalát megelőzően az intézményvezetőnél.

Az intézményvezető a gondozási szükségletet megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását.

Mely esetben nyújtható az időotthoni ellátás?

Időotthoni ellátás napi 4 órát meghaladó vagy az egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.

Milyen iratot kell bemutatni a gondozási szükséglet vizsgálatához?

Az igénylőnek vagy törvényes képviselőjének a gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatnia a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát vagy az

egyres ellátások (rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék) megállapításáról szóló igazolásokat.

Az intézmény igénybevételével kapcsolatos tudnivalók

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

Mi alapozza meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését?

- a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
- a bírói ítélet,
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata,
- a személyes gondoskodás iránti kérelemről dönteni jogosult személy intézkedése alapozza meg.

Az állami fenntartású intézmény esetén ki dönt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás iránti kérelemről?

- a települési önkormányzat által fenntartott szociális szolgáltató, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetében az intézményvezető,
- a fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,
- a települési önkormányzat - ide nem értve a fővárosi önkormányzat - által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető dönt.

A döntést követően mi az intézményvezető feladata?

Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén az értesít és írásban történik.

Mi történik abban az esetben, ha az igény nem teljesíthető?

Ha az ellátásra vonatkozó igény a beutaló határozat megküldését követően férőhely hiányában nem teljesíthető, az intézményvezető erről - a nyilvántartásba vétel közlésével - írásban értesíti a jogosultat.

Mi a teendő, ha az igénylő az intézményvezető döntésével nem ért egyet?

Ha az intézményvezető döntésével nem értenek egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához lehet fordulni, aki határozattal dönt a beutalás kérdéséről, s erről értesíti az intézményvezetőt is.

Hogyan gondoskodnak az igények kielégítéséről?

Az állami fenntartású intézmény vezetője nyilvántartása alapján az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodnak az ellátást igénylők elhelyezéséről.

Ki dönt az igénylő soron kívüli elhelyezéséről?

Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá - több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén - az igények teljesítésének sorrendjéről.

Mely helyzet alapozza meg soron kívüli elhelyezést?

Állami fenntartású, valamint az ellátási szerződéssel működtetett egyházi, nem állami fenntartású intézmény esetén, a soron kívüli ellátás biztosítását különösen az alapozza meg, ha az igénybe vevő

- önmaga ellátására teljesen képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodna, és ellátása más egészségügyi vagy szociális szolgáltatás biztosításával sem oldható meg,
- a háziorvos, kezelőorvos szakvéleménye szerint soron kívüli elhelyezése indokolt,

- szociális helyzetében, egészségi állapotában olyan kedvezőtlen változás következett be, amely miatt soron kívüli elhelyezése vált szükségessé,
- kapcsolata vele együtt élő hozzátartozójával, eltartójával helyrehozhatatlanul megromlott, és a további együttélés életét, testi épségét veszélyezteti.

Mi a teendő az ellátás igénybevétele előtt?

Az ellátás igénybevételének megkezdése előtt

- állami fenntartású intézmény esetén az intézményvezetővel,
- egyházi és nem állami fenntartású intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodás kell kötni.

Mit tartalmaz a megállapodás?

A megállapodás tartalmazza

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési-díj fizetési kötelezettséggel jár,
- egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszüntetésének módjait.

Térítési díj

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

Ki köteles a térítési díjat megfizetni?

- az ellátást igénybe vevő jogosult,
- a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,
- a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy

főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét (71.250,- Ft)

- a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
- a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy köteles megfizetni.

Kit részesítenek ingyenes ellátásban?

A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik, és bentlakásos ellátás esetében jelzálog alapjául szolgáló vagyona nincs.

Milyen ellátást biztosítanak térítésmentesen?

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,
- a népkonyhán történő étkeztetést,

A szociális alapszolgáltatás megállapításánál kinek a jövedelmét veszik figyelembe?

A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét, kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet veszik figyelembe.

Hogyan állapítják meg a térítési díjat?

A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás, támogató szolgáltatás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a szolgáltatási önköltség és a szolgáltatás külön jogszabály szerinti költségvetési támogatásának különbözete. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költségelemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek arányában történő megosztásával. Emelt színvonalú bentlakásos ellátás esetében az intézményi térítési díjat az előző évben ténylegesen igénybe vett normatív állami hozzájárulással kell számítani.

Mennyi lehet a személyi térítési díj?

A személyi térítési díj nem haladhatja meg a jövedelem

- 30%-át étkeztetés,
- 25%-át házi segítségnyújtás,
- 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás,
- 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében.

Mennyi lehet az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj?

A személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- 15%-át a nappali ellátást,
- 30%-át a nappali ellátást és ott étkeztést,

Hogyan állapítják meg a személyi térítési díjat tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén?

Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során megállapítják az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot.

A jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést,
- 80%-át az egyéb tartós elhelyezést nyújtó intézmények esetén.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet a jelentős pénzvagyomból kell fedezni.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, - rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével - a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

Mi minősül jelentős pénzvagyonnak?

Jelentős pénzvagyonnak az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon részét kell tekinteni, amely az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.

Mit tekintünk jelentős ingatlanvagyonnak?

Jelentős ingatlanvagyonnak az ingatlanvagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.

Ki fizeti meg a gyógyszerköltséget?

Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét az ellátott személy viseli.

Milyen időszakokra állapítják meg a személyi térítési díjat?

Az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat

- étkeztetés esetén ellátási napra,
- házi segítségnyújtás esetén gondozási órára,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén ellátási napra,
- támogató szolgáltatás esetén szolgálati órára és szállítási kilométerre,
- nappali ellátás esetén ellátási napra,
- bentlakásos intézményi ellátás esetén ellátási napra és hónapra vetítve határozzák meg.

Bentlakásos intézményi ellátás esetén

- a napi intézményi térítési díj a havi intézményi térítési díj harmincad része,
- a napi személyi térítési díj a havi személyi térítési díj harmincad része a hónapok naptári napjainak számától függetlenül.

Mely esetben kell belépési hozzájárulást fizetni?

Tartós bentlakásos intézmény esetén - a rehabilitációs intézmény, a hajléktalanok otthona és a rehabilitációs célú lakóotthon kivételével - a fenntartó meghatározhatja azokat a férőhelyeket, amelyek betöltése esetén belépési hozzájárulást kell fizetni. Egyházi és nem állami fenntartó esetén ezek aránya az intézmény férőhely számának 50%-át nem haladhatja meg.

A belépési hozzájárulás legmagasabb összege nyolcmillió forint. A belépési hozzájárulás összege évente egyszer változtatható meg. A belépési hozzájárulást az ellátást igénylő vagy a belépési hozzájárulás megfizetését vállaló személy fizeti meg.

Mely esetben lehet a belépési hozzájárulást visszatéríteni?

Ha a gondozás az intézménybe történő beköltözést követő három éven belül megszűnik, a belépési hozzájárulás arányos részét vissza kell fizetni az ellátottnak vagy örökösének, illetve - ha a belépési hozzájárulás megfizetését más személy vállalta - e személynek vagy örökösének.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevétele.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek

veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házirend szabályozza. A korlátozás azonban nem érintheti a mindennapi használati tárgyakat.

Tájékoztatási kötelezettség

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

A jogosultak érdekvédelme

Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

A tartós bentlakásos intézmény fenntartója köteles meghatározni az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum (érdekképviselési fórum) megalakításának és tevékenységének szabályait.

Az érdek-képviselési fórum a tartós bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, mely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdek-képviselési fórum megalakítását a székhelyen, illetve telephelyenként kell biztosítani.

Az ellátottjogi képviselő

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

A nyugdíjbiztosítási szervtől igényelhető pénzbeli ellátások

Nyugdíjas személyek egyszeri segélye

Egyszeri segély engedélyezhető a nyugellátásban részesülő személy részére, ha olyan élethelyzetbe kerül, amely létfenntartását veszélyezteti, és havi jövedelme

- ha a kérelmező közeli hozzátartozójával közös háztartásban él, a 75.000,- forintot,
- ha a kérelmező egyedül él, a 85.000,- forintot nem haladja meg. Az egyszeri segélyt kérelmező személynek a kérelmében nyilatkoznia kell a havi jövedelméről is. Egyszeri segély – főszabályként – évente csak egy alkalommal állapítható meg. A minimálisan engedélyezhető összeg 15.000,- forintra emelkedett, azonban nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének másfélszeresét (42.750,- forint), rendkívül indokolt esetben az öregségi nyugdíj jogszabályban meghatározott – évközi emelésekkel növelt – legkisebb összegének háromszorosát.

Egyszeri segély engedélyezése iránti kérelmet az ONYF Központjához, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához vagy a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi megyei kormányhivatalhoz lehet benyújtani.

A kérelem elbírálásához mellékelni kell a rendkívüli körülményeket alátámasztó igazolásokat (pl.: a kérelmező nevére kiállított temetési számla, egészségi állapotra, gyógyszerköltségre vonatkozó dokumentumok, stb.).

Kivételes nyugdíjmelés

Méltányossági nyugdíjmelés engedélyezhető a nyugellátásban részesülő, az öregségi nyugdíjkorhatárt elérő vagy rokkant személy, illetve árva, továbbá a fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek ellátásáról gondoskodó özvegy esetében, ha nyugellátása és más rendszeres pénzellátásának együttes havi összege nem haladja meg a 75.000,- forintot.

A méltányossági nyugdíjmelés és egyszeri segély iránti kérelmet – az ONYF Központjához, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságához vagy a

kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi megyei kormányhivatalhoz lehet benyújtani.

„A kérelem megalapozásához célszerű iratokat (temetési számla, rendkívüli kiadást igazoló irat, háziorvosi, szakorvosi, kórházi igazolás, illetve orvosi szakvélemény stb.) csatolni.

A nyomtatványok, a nyugdíjbiztosítási szervek ügyfélszolgálati egységénél szerezhetőek be, illetőleg letölthetőek az ONYF honlapjáról (<http://www.onyf.hu>).

Jövedelemtől független támogatási formák

Az előző fejezetben ismertettük azokat a szociális ellátásokat, melyeket a nyugdíjas személyek is igénybe vehetnek nyugdíjuk összegétől függően. Az alábbiakban összefoglaljuk azokat az ellátási formákat, támogatásokat, melyek jövedelmi helyzettől függetlenül megilletik az arra rászoruló személyeket.

Fogyatékosági támogatás

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos,
- hallási fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- autista,
- mozgásszervi fogyatékos, vagy
- halmozottan fogyatékos

és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul, valamint

- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető.

A fogyatékosági támogatás iránti kérelem legkorábban, abban a hónapban nyújtható be, amelyben a kérelmező a tizennyolcadik életévét betölti.

A fogyatékosági támogatásra való jogosultság független az igénylő jövedelmi helyzetétől.

Mekkora a fogyatékosági támogatás összege?

A támogatás havi összege:

- 20.329,- Ft : ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 25.022,- Ft : - ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Ha a vakok személyi járadékában részesülő látási fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra tart igényt, a fogyatékosági támogatás, a vakok személyi járadékának megszüntetését követően

- 20.329,- Ft illeti meg, ha nem kéri az önkiszolgálási képesség vizsgálatát,
- 25.022,- Ft akkor, ha önkiszolgálási képességének hiányát állapítják meg.

A fogyatékosági támogatás igénylési rendje

A fogyatékosági támogatást a lakóhely (tartózkodási hely) szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnál lehet igényelni.

A fogyatékosági támogatást igénylő személynek fel kell keresnie háziorvosát, mivel a kérelemhez mellékelni kell a háziorvos által kiállított beutalót valamint a fogyatékoságot igazoló orvosi dokumentációt tovább. Az orvosi beutalóban a háziorvos

- nyilatkozik arról, hogy a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció a súlyosan fogyatékos állapot minősítésére alkalmas-e,
- véleményt ad a kérelmező önálló életvitelre való képességének és önkiszolgálási képességének minősítéséhez,
- nyilatkozik arról, hogy ha a kérelmező szakértői bizottság általi személyes vizsgálata szükséges, a vizsgálatot a kérelmező lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy a vizsgálatot végző szervnél indokolt-e elvégezni.

A fogyatékosági támogatás megállapítása esetén az utazási kedvezmény igénybevétele céljából, valamint az adókedvezmény megállapításához a kormányhivatal a határozattal egyidejűleg hatósági igazolványt ad ki. Az igazolvány a felülvizsgálat időpontjáig, de legfeljebb 5 évig érvényes.

Gépjárműadó fizetése alóli mentesség

Kire vonatkozik az adómentesség?

Mentes az adó alól a súlyos mozgáskorlátozott személy, a súlyos mozgáskorlátozott kiskorú, a cselekvőképességet korlátozó (kizáró) gondnokság alatt álló súlyos mozgáskorlátozott nagykorú személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő szülő - ideértve a nevelő-, mostoha- vagy örökbefogadó szülőt is egy darab, 100 kW teljesítményt el nem érő, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után legfeljebb 13.000,- forint erejéig.

A gépjárműadó-törvény szerint az adó alanya a járműnyilvántartásba bejegyzett üzemben tartó, annak hiányában a tulajdonos.

Személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatás

Milyen közlekedési kedvezmény megállapítását kérheti a súlyos mozgáskorlátozott személy?

A személygépkocsi szerzési támogatás, valamint a személygépkocsi átalakítási támogatás megállapítását lehet kérni.

Ki minősül súlyos mozgáskorlátozott személynek?

- az a személy, aki mozgásszervi fogyatékosnak minősül, vagy halmozottan fogyatékosnak minősül és halmozott fogyatékoságai közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékoság,
- az a személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú mellékletének L) pontjában meghatározott mozgásszervi fogyatékoságban szenved, vagy P) pontjában meghatározott többszörös és összetett betegségben szenved és többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékoságot okoz,
- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy, amennyiben ez az állapota várhatóan legalább három éven keresztül fennáll.

Személygépkocsi szerzési támogatás

Milyen járművet lehet a személygépkocsi szerzési támogatással vásárolni?

- a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsit, vagy
- a súlyos mozgáskorlátozott személy speciális igényeinek megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező, újnak nem minősülő, de legfeljebb négy éve forgalomba helyezett személygépkocsit, vagy
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű járművet, vagy
- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszéket.

Mennyi a szerzési támogatás mértéke?

- új járműnek minősülő személygépkocsi vásárlása esetén 900.000,- forint,
- a súlyos mozgáskorlátozott személy speciális igényeinek megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező, újnak nem minősülő, de legfeljebb négy éve forgalomba helyezett személygépkocsi esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint, vagy
- járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék esetén a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- forint.

Az utóbbi két esetben vételárnak a társadalombiztosítási támogatással csökkentett vételár minősül.

Személygépkocsi átalakítás

Milyen átalakításra használható fel a támogatás?

Személygépkocsi átalakítási támogatás a személygépkocsinak

- a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy

- a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújt hozzájárulást.

Mennyi a személygépkocsi átalakítás támogatásának mértéke?

A személygépkocsi átalakítási támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,- forint.

Hány alkalommal lehet a kérelmet benyújtani?

A kedvezmény megállapítása iránti kérelmeket – évente két alkalommal – tárgyév március 31-éig, valamint szeptember 30-áig lehet benyújtani.

A fővárosi és megyei kormányhivatal mely határidőig dönt a jogosultság megállapításáról?

A hivatal

- a tárgyév március 31-éig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév június 15-éig,
- a tárgyév szeptember 30-áig benyújtott kérelmek esetén a tárgyév december 15-éig – az általa létrehozott bizottság véleményének kikérésével és a keretszámnak a figyelembevételével – dönt a tárgyévi jogosultságokról.

Parkolási Igazolvány

Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 2001. július 1-jét megelőzően vaknak, vagy
- a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül,

és a minősítést szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással igazolja.

A kérelemhez milyen szakvéleményt, szakhatósági állásfoglalást kell benyújtani?

- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személynek: a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal orvosi bizottságának szakvéleményét, szakhatósági állásfoglalását a közlekedőképesség minősítéséről. Ha a szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás nem áll rendelkezésre, a kérelemhez mellékelni kell a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat. Ebben az esetben a körzetközponti jegyző a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül az iratok megküldésével megkeresi a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalt a közlekedőképesség minősítése érdekében.
- a látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista személynek: a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII.9.) Korm. rendelet szerinti, a súlyos fogyatékoságra vonatkozó szakvélemény vagy szakhatósági állásfoglalás.
- a 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősített személynek a területi vezető szemész által kiállított, a vakok személyi járadékát kérelmező nyilvántartási lapot.
- a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak, gyengénlátónak, mozgásszervi, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősülőnek (törvényes képviselőjének) a szakorvos által kiállított Igazolást a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermekről.

Meddig érvényes az igazolvány?

Az igazolvány a kiállítás napjától számított 3 évig érvényes. Ha a szakvélemény vagy szakhatósági állásfoglalás a következő felülvizsgálat, ellenőrző vizsgálat időpontjaként, illetve az állapot fennállásának várható időpontjaként 3 évnél rövidebb időtartamot határoz meg, az igazolvány hatálya megegyezik a szakvélemény hatályával.

A jogosultság további fennállása esetén az igazolvány hatálya újabb 3 éves időtartamra, illetve a szakvélemény hatályának megfelelő időtartamra meghosszabbítható.

Az ügyfél részére 5 éves időtartamra kell kiállítani az igazolványt, ha a kérelemhez mellékelte szakvélemény vagy szakhatósági állásfoglalás szerint a mozgásában korlátozott személy állapota végleges. Az 5 éves időtartam leteltével az igazolvány hatálya további 5 évvel újabb szakvélemény vagy szakhatósági állásfoglalás bemutatása nélkül meghosszabbítható.

Szépkorúak jubileumi köszöntése

A Kormány a Magyar Köztársaság nevében köszönti a 90., a 95. és a 100. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező, magyar állampolgárságú szépkorú személyeket.

A 90 éves személyek 90.000,- forint, a 95 éves személyek 95.000,- forint, a 100. éves személyek 100.000,- forint jubileumi juttatásra jogosultak.

A Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) az esedékesség évét megelőző év november 1-jéig adatszolgáltatásért megkeresi a szépkorú személyt, majd az adatokat a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnak átadja, amely a jubileumi juttatást az adatátvételt követő 15 napon belül, de legkorábban az esedékesség évének januárjában folyósítja.

A szépkorúak jubileumi juttatását ügyintéző Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának (KEK KH) illetékes egységének (Személyi Nyilvántartási és Igazgatási Főosztály) telefonszámai: (06-1) 432-1123, (06-1) 432-1993.

Utazási kedvezmény

Az „Ellátottak utazási utalványa” alapján évente 16 alkalommal kedvezményes menetjegy igénybevételére jogosult a 65. életévét be nem töltött személy, aki

- saját jogú nyugellátásban, valamint azzal azonos elbírálás alá eső ellátásban részesül (*Saját jogú nyugdíjas: az a természetes személy, aki a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény*

alkalmazásával meghatározott saját jogú nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), Magyarországon nyilvántartásba vett egyháztól egyházi, felekezeti nyugdíjban vagy növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül, valamint a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül),

- hozzátartozói nyugellátásban (özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülő nyugdíj) részesül,
- 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én korhatár előtti öregségi nyugdíjban (*korhatár előtti öregségi nyugdíj: az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött személynek járó:előrehozott öregségi nyugdíj, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, karkedvezményes nyugdíj, bányásznyugdíj, korengedményes nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíj, a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj, az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj, az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj, szolgálati nyugdíj)*) részesült,
- rokkantsági ellátásban részesül, és 2011. december 31-én I., illetve II. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 30%-os vagy kisebb mértékű,
- rokkantsági ellátásban részesül, amennyiben 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjra vagy rendszeres szociális járadékra volt jogosult,
- rokkantsági járadékban, nemzeti gondozási díjban, nemzeti helytállási pótlékban részesül,

- külföldről hazatelepült magyar állampolgár, aki külföldről részesül nyugellátásban,
- nyugdíjsegélyben részesülő egyházi személy,
- gyám és gyámolt személy, gondnok és gondnokolt személy.

A 65. életévét betöltött személy díjfizetés nélkül utazhat a helyközi és a helyi járatokon.

Továbbá utazási kedvezmény igénybevételére jogosult:

- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a vak személy, aki vakok személyi járadékában részesül, az erről szóló igazolás alapján, vagy a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával rendelkezik;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének érvényes arcképes igazolványával utazó hallássérült személy;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel az a személy aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, a fővárosi és megyei kormányhivatal által kiállított hatósági igazolás alapján;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a fővárosi és megyei kormányhivatal által kiállított hatósági igazolás alapján;
- korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel a fentiekben meghatározott személlyel együtt utazó személy;
- a hadirokkant, hadiözvegy a hadigondozási igazolványa és személyi igazolványa felmutatásával, a vasúti közlekedésben bármely kocsiosztályon;
- a hadirokkant kísérője, ha a hadirokkant a rehabilitációs hatóság szakvéleménye alapján kísérőre szorul, és azt a hadigondozási

igazolvány tartalmazza, a vasúti közlekedésben bármely kocsiosztályon;

- a 75%-os vagy annál nagyobb mértékben rokkant hadirokkant családtagja;
- a rokkantsági járadékos, ha ezt a lakóhelye szerint illetékes jegyző igazolja (a helyi közlekedésben).

Az utazási kedvezmény mértéke

<i>Fogyatékos személyek utazási kedvezménye</i>	Kedvezmények a helyközi közlekedésben		Kedvezmények a helyi közlekedésben
	jegykedvezmény	bérletkedvezmény	bérletkedvezmény
	(vasúti személyszállítás, HÉV, helyközi autóbuszközlekedés, kompés révközlekedés) [%]		(helyi közúti és kötőpályás közlekedés) [%]
vak személy	90	90	100
hallássérült személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a súlyosan fogyatékos személy	90	90	100
a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek, valamint a fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vak személy és hallássérült személy 1 fő kísérője	90	-	100
a 65 évesnél idősebb magyar állampolgár	100	-	100
a 65 évesnél idősebb Eu tagállam polgára	100	-	100
a 65 évesnél idősebb Magyar nyugellátású külföldi	100	-	100
hadirokkant és hadiözvegy	100	-	100
hadirokkant kísérője	100	-	100
legalább 75%-os rokkant hadirokkant családtagja	50	-	100

A munkaviszonyban álló, korhatár előtti ellátásban részesülő személyekre vonatkozó szabályok

Melyek a korhatár alatti ellátásban részesülő személyek munkavégzési korlátai?

A korhatár előtti ellátásban részesülő személyek keresőtevékenységet folytathatnak, bizonyos nagyságú munkajövedelem megszerzése után

azonban szüneteltetniük kell ellátásuk folyósítását. A szüneteltetés alatt járnak nekik az utazási és egyéb kedvezmények. A szüneteltetés alatti emelést az ellátás újbóli folyósításának idejétől kapják meg.

Az ellátását szüneteltető – a szüneteltetés időszakában – 10 százalék nyugdíjjárulék, továbbá 4 százalék természetbeni és 2 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

A rendelkezések szerint az egyes naptári éveket külön-külön kell vizsgálni. A korhatár előtti ellátásban részesülő minden évben rendelkezik egy éves „keretösszeggel”, amely az év első napján érvényes minimálbér (2015-ban 105.000,- Ft) 18-szorosa. Mindaddig, amíg az adott évi (járulékalapot képező) keresete ezen keretösszeget belül marad, keresete mellett a korhatár előtti ellátását is korlátozás nélkül felveheti. Ha azonban keresete meghaladja a keretösszeget, a következő hónaptól az év végéig az ellátását szüneteltetni kell. (Ha a keretösszeg túllépésére decemberben kerül sor, a decemberi nyugdíjat vissza kell fizetni.) E korlátozás megszűnik az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor.

A keretösszegbe csak a korhatár előtti ellátás megállapítását követően megszerzett keresetek számíthatók be, évközi megállapítás esetén a még aktív korú keresetek nem csökkentik a keretösszeget. Az évközben történő ellátás megállapítása esetén az évből még hátralévő időszakra a keretösszeget nem kell arányosítani, a fennmaradó időben a teljes éves keretösszeg kihasználható.

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

A beutaló nélkül igénybe vehető egészségügyi ellátások

A biztosított - a sürgősségi ellátást nem igénylő esetekben - orvosi beutaló nélkül is jogosult igénybe venni a szakorvosi rendelő által nyújtott bőrgyógyászati, nőgyógyászati, urológiai, pszichiátriai és addiktológiai, fül-orr-gégészeti, szemészeti, általános sebészeti és baleseti sebészeti, onkológiai szakellátást.

Beutalóval igénybe vehető ellátások és a beutalásra jogosult orvosok

A szakrendelésre ki utalhatja be a biztosítottat?

Az előbb nem említett járóbeteg-szakellátásokra a biztosítottat

- a háziorvos, a házi gyermekorvos, valamint szakkonzílium céljából a fogorvos,
 - a járóbeteg-szakellátás orvosa,
 - a pszichiátriai betegek és a fogyatékosok otthonánál, illetve rehabilitációs intézményénél foglalkoztatott orvos, ideértve a fekvőbeteg-gyógyintézetek orvosát,
 - az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat orvosa,
 - a rendészetért felelős miniszter, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett és irányított szervek, a honvédelemért felelős miniszter irányítása és vezetése alá tartozó szervek orvosa,
 - a büntetés-végrehajtás orvosa,
 - a sorozó orvos,
 - az orvosszakértői szerv szakértői bizottságai orvosa,
 - az OEP ellenőrző főorvosi hálózatának orvosa,
 - a személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális intézmény orvosa,
 - az országos sportegészségügyi hálózat orvosa,
 - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal orvosa
- utalhatja be.

A biztosítottat

- MRI (mágneses magrezonancia), CT (komputertomográfia), DSA (digitális szubtrakciós angiográfia) vizsgálatra kizárólag a járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg-gyógyintézet szakorvosa utalhatja be,
- PET-CT (pozitronemissziós tomográfia-komputertomográfia) vizsgálat várólistájára való felvételre a járóbeteg-szakellátás és a fekvőbeteg-gyógyintézet klinikai onkológus, hematológus, idegsebész, valamint neurológus szakorvosa tehet javaslatot a külön jogszabály szerinti indikáció esetén,
- fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátást kiváltó otthoni szakápolásra, otthoni hospice ellátásra a kezelőorvos,
- az otthoni szakápolás körébe tartozó szakirányú szolgáltatásokra kizárólag a megbetegedés gyógykezeléséhez szakorvosi képzéssel rendelkező orvos, vagy annak kezdeményezésére háziorvos,
- krónikus ápolás finanszírozására szerződött egészségügyi szolgáltatónál történő intézeti ápolásra a háziorvos és a fekvőbeteg-gyógyintézet orvosa,
- rehabilitációs ellátásra kizárólag a rehabilitációt megalapozó megbetegedés gyógykezeléséhez szükséges szakorvosi szakképzéssel rendelkező orvos és e megbetegedéshez kapcsolódó esetleges szövődmények tekintetében illetékes szakorvos, illetve a rehabilitáció vagy fizioterápia szakorvosa utalhatja be.

A biztosítottat - az adott szakma tekintetében - a progresszivitás figyelembevételével - a biztosított választása alapján

- a) a biztosított bejelentett lakóhelye szerint, vagy
- b) a biztosított bejelentett tartózkodási helye szerint, illetve
- c) ha a beutaló orvos háziorvos, akkor az a) és b) pontban meghatározottakon túl a háziorvos telephelye (ennek hiányában székhelye) szerint

ellátásra kötelezett járóbeteg-szakellátásra, illetőleg fekvőbeteg-gyógyintézetbe lehet beutalni.

A beutaló orvos a fentiekől eltérően, az adott szakellátás tekintetében a biztosított ellátására területileg nem kötelezett egészségügyi szolgáltatóhoz utalja be a biztosítottat, ha a szolgáltató a beutaló orvos vagy a biztosított felé írásban nyilatkozott arról, hogy fogadja a

biztosítottat. Ebben az esetben a szakellátást nyújtó szolgáltató a beutaló orvos megkeresésére 48 órán belül írásban (postai vagy elektronikus úton) nyilatkozik arról, hogy fogadja-e a biztosítottat.

A beutalás szerinti egészségügyi szolgáltató a biztosítottat abban az esetben utalhatja tovább magasabb progresszivitási szintű ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatóhoz, ha a biztosított ellátásához szükséges feltételekkel nem rendelkezik.

Otthoni szakápolás

Az otthoni szakápolás a biztosított otthonában vagy tartózkodási helyén, kezelőorvosának rendelésére, **szakképzett ápoló által végzett tevékenység.**

A szakápolást végzőt a működtető arcképes igazolvánnyal látja el, a tevékenységet csak arcképes igazolvánnyal rendelkező személy végezheti.

Az ellátási feladatokat (pl. szakápolói vizitek, gyógytorna, fizioterápia) az Országos Egészségbiztosítási Pénztár jogosultság esetén teljes mértékben támogatja.

Ki rendeli el az otthoni szakápolást?

Az otthoni szakápolást elrendelheti

- a házi orvos saját kezdeményezésre vagy intézeti zárójelentés alapján,
- a járóbeteg- vagy fekvőbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltató szakorvosa közvetlenül, ha szerződése van a szakápolási szolgáltatóval.

Milyen időtartamban lehet az otthoni szakápolást igénybe venni?

Az otthoni szakápolás keretében ápolási tevékenységek legfeljebb 14 vizitre rendelhetők el, amelyek naptári évenként, ismételt orvosi vizsgálat alapján az ápolási tevékenységek esetében további három alkalommal megismételhetők. A vizitek legalább 30 percet, legfeljebb 3 órát vehetnek igénybe.

Melyek az otthoni szakápolás keretében szakképzett ápoló által ellátható feladatok?

1. Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása.
2. A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása.
3. Állandó katéter cseréjéhez vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolói feladatok.
4. Az intravénás folyadék- és elektrolitpótláshoz parenterális gyógyszer beadáshoz kapcsolódó szakápolási feladatok.
5. Baleseti és egyéb műtétek utáni szakápolási feladatok és az önellátás korlátozottsága esetén a testi higiéne biztosítása, valamint a mozgás segítése.
6. Műtéti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után.
7. Dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai.
8. Betegség következményeként átmenetileg vagy véglegesen kiesett vagy csökkent funkciók helyreállításához, fejlesztéséhez vagy pótlásához kapcsolódó szakápolási feladatok:
 - gyógyászati segédeszközök, protézisek használatának tanítása,
 - mozgás és mozgás eszközei használatának tanítása,
 - hely- és helyzetváltoztatás segítése.
9. Szükség esetén speciális tevékenységek, például
 - EKG, oscillometria,
 - oxigénterápia,
 - légzésterápia,
 - szívó alkalmazása,
 - gyógylámpák alkalmazása,
 - TENS készülék alkalmazása.
10. Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.
11. A beteg állapotától függően beszédterápia, a fizioterápia köréből: gyógytorna, elektroterápia biztosítása.
12. Haldokló beteg otthonában történő szakápolása az ellátandó feladatok megnevezésével.
13. A szakápolás és a szakirányú terápiás szolgáltatás során biztosítani kell:

- a beteg pszichés vezetését, étkezési tanácsadást és mindazon tevékenységek megtanítását, amelyet maga a beteg és/vagy családja megtehet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
- ápolási anamnézis felvételét, az ápolási folyamat dokumentálását és jelentési kötelezettség teljesítését,
- rendszeres kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

Az otthoni szakápolást végző szervezetekről a házi orvostól lehet tájékoztatást kérni, illetőleg e szervezetek honlapja megtalálható az Interneten is, házi szakápolás, illetve otthonápolás keresőszó beírásával. Az otthoni szakápolást végző szervezetek, térítés ellenében általában végeznek egyéb (bevásárlás, takarítás, betegfelügyelet, mosás, vasalás) tevékenységeket is.

Rehabilitációs célú egészségügyi ellátások

Orvosi rehabilitáció céljából társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető fürdőgyógyászati ellátások

Társadalombiztosítási támogatással milyen fürdőgyógyászati ellátásokat lehet igénybe venni?

Gyógyvizes gyógymedence, gyógyvizes kádfürdő, iszappakolás, súlyfürdő, szénsavas fürdő, orvosi gyögmasszázs, víz alatti vízszugármasszázs, víz alatti csoportos gyógytorna, komplex fürdőgyógyászati ellátás.

Ki jogosult a gyógyfürdő rendelésére?

A gyógyfürdő rendelésére kizárólag a szakorvos jogosult.

Évente hány kúra vehető igénybe?

A betegség jellegétől függetlenül naptári évenként összesen két kúra vehető igénybe.

Az orvosi rehabilitáció keretében történő szanatóriumi ellátás

Ki jogosult a szanatóriumi beutalásra?

Szanatóriumba csak a rehabilitáció alapjául szolgáló megbetegedés gyógykezelésére jogosult szakorvos utalhatja a beteget, közvetlen szanatóriumi beutalásra a háziorvos nem jogosult.

Ki dönt a szanatóriumi kezelés időpontjáról?

A szanatórium a hozzá eljuttatott orvosi adatok és az érkezési sorrend figyelembevételével dönt a felvétel idejéről.

A szanatóriumi ellátást nyújtó intézmény a beteget, illetve törvényes képviselőjét a felvétel idejét megelőzően legalább egy héttel értesíti a felvétel időpontjáról.

Mikor kell megkezdeni a szanatóriumi ellátást?

A szanatóriumi ellátást legkésőbb a szanatórium által megküldött értesítésben meghatározott időpontot követő napon kell megkezdeni, e határidő elmulasztása esetén a beutaló érvényét veszti.

Mi történik abban az esetben, ha a beteg nem tudja az ellátást megkezdeni a szanatórium által közölt időpontban?

Amennyiben a beteg - esetleges akadályoztatása miatt - az intézménybe számára biztosított helyet elfoglalni nem tudja, erről ő, illetve törvényes képviselője haladéktalanul értesíti az intézményt. Ebben az esetben az akadályoztatás indokának figyelembevételével az intézmény dönt a beutaló érvényességéről.

Gyógyászati segédeszköz

A gyógyászati segédeszközök különleges szerepet töltenek be az egészségi állapot megőrzésében, a betegségek megelőzésében, felismerésében, illetve gyógyításában, az életminőség javításában.

Gyógyászati segédeszközön azt az átmeneti vagy végleges egészségkárosodással, fogyatékosággal élő ember személyes használatába adott orvostechnikai eszközt, vagy orvostechnikai eszköznek nem minősülő ápolási technikai eszközt értünk, amely

használata során nem igényli egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy folyamatos jelenlétét.

A gyógyászati segédeszközöknek különböző csoportjait különböztethetjük meg:

- kötszerek (pl. filmkötszerek, habszivacsok, kötésrögzítők)
- személyes gyógykezelő segédeszközök (pl. ortézisek, protézisek)
- személyes gondoskodás és védelem segédeszközei (pl. ruhák, cipők, mosdási, fürdési segédeszközök)
- személyes mozgás segédeszközei (pl. járást segítő eszközök, kerekesszékek, mopedek)
- bútorzat és lakás vagy egyéb helységátalakítások (pl. ágyak, támasztóeszközök)
- segédeszközök kommunikációhoz, tájékoztatáshoz, jeladáshoz (pl. optikai segédeszközök, hallást javító segédeszközök)

A gyógyászati segédeszközök vásárlásához az állam támogatást nyújt.

A támogatással rendelhető gyógyászati segédeszközökről az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapján internetes [eszköz-katalógus \(www.sejk.oep.hu\)](http://www.sejk.oep.hu) érhető el.

Az egyes támogatott gyógyászati segédeszközök listáját, a támogatás mértékét az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a honlapján (www.oep.hu) közzéteszi, mely tartalmazza a gyógyászati segédeszköz rendelésre jogosultak körét, a gyógyászati segédeszközök megnevezését, kiszerezését, a támogatás mértékét és nettó összegét, kihordási idejét és az arra felírható és kiszolgáltatható maximális mennyiségét, az egyes eszközökre vonatkozó konkrét rendelhetőségi feltételeket, javallatot

Hol váltható ki a gyógyászati segédeszköz?

A gyógyászati segédeszközök kiválthatók az egészségbiztosítóval szerződéses kapcsolatban álló gyógyászati segédeszköz forgalmazóknál, gyógyszeráraknál, látszerészeteknél, gyártóknál, hallókészülék forgalmazóknál, audiológiai szakrendelésen (hallókészülékek és tartozékai).

A gyógyászati segédeszköz kiváltásával kapcsolatos utazáshoz utazási költségtérítés jár, ha a gyógyászati segédeszközt a beteg a tartózkodási helyéhez legközelebb eső, a rendelt gyógyászati segédeszköz

kiszolgáltatására az egészségbiztosítóval szerződött forgalmazónál szerzi be.

A gyógyászati segédeszköz javítása

A társadalombiztosítás által támogatott – és a rendeltetésszerű használat során a kihordási időn belül meghibásodott – gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatással javíthatók is, ha a kezelőorvos vagy a házi orvos – az eszköz pontos megnevezésével és a hiba jellegének feltüntetésével – vényen rendeli.

A gyógyászati segédeszköz tb-támogatással az eszköz gyártójánál vagy meghatalmazott képviselőjénél javíthatató.

A közgyógyellátásra jogosultak részére közgyógyellátás jogcímén rendelt gyógyászati segédeszközök javítása – ha támogatással javítható – térítésmentes. Közgyógyellátás jogcímén térítésmentesen rendelt és kiszolgált gyógyászati segédeszköz kihordási időn belül történő meghibásodása esetén a javítás közgyógyellátásra jogosultak részére térítésmentes akkor is, ha a javítás időpontjában az eszköz már nem támogatott, illetve nem szolgálható ki közgyógyellátás jogcímén.

Gyógyászati segédeszközök kölcsönzése

Egyes gyógyászati segédeszközök esetében lehetőség van azok meghatározott időszakra vonatkozó, tb-támogatással való kölcsönzésére, ha azt az orvos vényen rendeli.

Méltányosságból adható gyógyászati segédeszköz támogatás

Méltányosságból megállapítható:

- magasabb támogatás
- a társadalombiztosítási támogatásba még be nem fogadott, támogatással nem rendelhető gyógyászati segédeszközök árához is nyújtható támogatás,
- méltányosságból támogatott gyógyászati segédeszköz javítási díjához is lehet méltányosságból támogatást adni.

ÁLDOZATVÉDELEM

Az áldozatsegítő szolgálatok a megyeszékhelyeken tudnak segítséget nyújtani a bűncselekmények áldozatai számára

Igénybe vehető szolgáltatások

- pénzügyi segély
- állami kárenyhítés

Ki kaphat pénzügyi segélyt?

A bűncselekmény áldozata. A bűncselekmény áldozatának azonnali pénzügyi segélyre lehet szüksége annak érdekében, hogy legalapvetőbb szükségleteit fedezni tudja (szállás, ruhanemű, utazás, élelmiszer, gyógyszer stb.). A területi áldozatsegítő szolgálat az azonnali pénzügyi segély kérdésében méltányossági döntéssel határoz, amely nem szociális rászorultságon, hanem a bűncselekmény következtében kialakult helyzet mérlegelésén alapul.

A bűncselekmény áldozatának mennyi időn belül kell kérnie a pénzbeli támogatást?

Azonnali pénzügyi segélyért a bűncselekményt követő 3 munkanapon belül lehet folyamodni. A területi szolgálat ellenőrzi a kérelemben és a dokumentumokban szereplő adatok valóságát, és haladéktalanul dönt. Egyidejűleg tájékoztatja az azonnali segély igénybevevőjét az esetleges későbbi visszafizetési kötelezettségéről.

Állami kárenyhítés

Kit illet meg az állami kárenyhítés?

A szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmények áldozatait. Kárenyhítésre a bűncselekmény közvetlen fizikai sértettjei jogosultak, akiknek testi épsége, egészsége a bűncselekmény következtében súlyosan károsodott, továbbá ezek hozzátartozói, eltartottjai. Feltétele továbbá az áldozat rászorultsága, amelyet jövedelmi viszonyai határoznak meg.

A bűncselekmény áldozata mennyi időn belül kérheti az állami kárenyhítést?

Állami kárenyhítésért a bűncselekmény elkövetése utáni 3 hónapon belül lehet folyamodni. (A törvényben felsorolt kivételes esetekben ez az idő hosszabb is lehet.) A kérelem elbírálása két szakaszból áll. A támogatási eljárásban a területi szolgálat közreműködik a szükséges iratok, adatok, dokumentumok összeállításában. Az állami kárenyhítésre vonatkozó érdemi döntéseket egyetlen szervezet, a Fővárosi Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálat hozza meg. A területi szolgálatoktól beérkező vagy közvetlenül ide benyújtott dokumentáció teljességéről és befogadásáról a fővárosi hatóság 5 munkanapon belül dönt, és haladéktalanul tájékoztatja az ügyfelet az érdemi határozathozatal várható időpontjáról.

Az áldozatsegítő szolgálatok eljárása

Hova kell a támogatás iránti kérelmet benyújtani?

A támogatás iránti kérelmet írásban, az erre a célra rendszeresített nyomtatvány kitöltésével kell benyújtani. A kérelemhez csatolni lehet az ügyben eljáró nyomozó hatóság, ügyészség vagy bíróság által kiállított, a büntetőeljárás adatairól szóló igazolást. Ezt az igazolást szükség esetén az áldozatsegítő szolgálat szerzi be. A kérelemhez szükség esetén a szociális rászorultságot igazoló dokumentumokat is mellékelni kell.

A kérelem nyomtatványt – az egyéb iratokkal együtt – bármely területi áldozatsegítő szolgálatnál elő lehet terjeszteni.

FOGYASZTÓVÉDELEM

A fogyasztóvédelem alapvető célja a fogyasztónak a gyártóval, szolgáltatóval, illetve a forgalmazóval szembeni érdekérvényesítésének biztosítása.

Hogyan történik a fogyasztói igény érvényesítése?

Az igények érvényesítése a fogyasztóvédelmi intézményrendszeren és az igazságszolgáltatáson keresztül történik.

A fogyasztói szerződések keretében érvényesített szavatossági és jótállási igények intézése:

Hol kell benyújtani a szavatossági igényt?

A szavatossági igényt annál a kereskedőnél kell bejelenteni, amelytől a fogyasztó a terméket vásárolta. A forgalmazó köteles a szerződés megkötését bizonyítottan tekinteni, ha a fogyasztó bemutatja az ellenérték megfizetését igazoló bizonylatot (számla, nyugta).

A szavatossági igény bejelentésekor a kereskedő köteles jegyzőkönyvet felvenni.

A jegyzőkönyv másolatát a fogyasztónak át kell adni. Ha a forgalmazó a fogyasztó igényének teljesítésekor nem tud nyilatkozni, álláspontját legkésőbb 3 munkanapon belül köteles közölni a fogyasztóval. Ha a jegyzőkönyv felvételére sem került sor, akkor azt a területileg illetékes felügyelőség felé kell jelezni.

Mikor indokolt a békéltető testülethez fordulni?

Ha arról szól a vita, hogy a meghibásodás rendeltetésszerű vagy rendeltetésellenes használat eredményeképpen keletkezett-e, az illetékes békéltető testületnél indokolt elkezdni a vitarendezést.

A fogyasztó kérheti a termék **kijavítását** vagy **kicserélését**, kivéve, ha a választott szavatossági igény teljesítése lehetetlen, vagy ha az a forgalmazónak a másik szavatossági igény teljesítésével összehasonlítva aránytalan többletköltséget eredményezne.

Ha sem kijavításra, sem kicserélésre nincs joga, vagy ha a forgalmazó a kijavítást, illetve a kicserélést nem vállalta, vagy e kötelezettségének nem tud megfelelő határidőn belül, jelentős kényelmetlenség okozása nélkül eleget tenni - választása szerint - megfelelő **árleszállítást** igényelhet vagy **elállhat** a szerződéstől. Jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye.

Kötelező jótállás

Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozóan 1 éves kötelező jótállás vállalását írja elő a jogszabály.

Mivel lehet a jótállási igényt érvényesíteni?

A fogyasztó jótállási igényét jótállási jeggyel érvényesítheti. A jótállási jegyet a forgalmazó a fogyasztási cikkel együtt, a szolgáltatást nyújtó vállalkozó pedig a szolgáltatás díjának átvételekor, legkésőbb azonban a termék fogyasztó részére történő átadásakor köteles a fogyasztó részére – annak külön kérése nélkül – átadni.

Jótállás alapján a fogyasztó ugyanazon jogokat érvényesítheti, mint a szavatosság körében, szolgáltatás esetén kicserélés helyett a munka újbóli elvégzése kérhető. A kijavítás során a fogyasztási cikkbe csak **új** alkatrész építhető be.

Mely esetben lehet kérni a vásárolt termék cseréjét?

Ha a fogyasztó a termék meghibásodása miatt annak megvásárlásától számított három munkanapon belül érvényesít csereigényt, a forgalmazó köteles a fogyasztási cikket kicserélni.

Panasz esetén hova lehet fordulni?

A fogyasztó panaszbejelentése alapján az illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőség indít eljárást.

Intézkedésként jellemzően a jogsértő állapot megszüntetését célzó, kötelezést tartalmazó határozat kiadására kerül sor, szankcióként fogyasztóvédelmi bírság kiszabására van lehetőség.

Békéltető testület

A békéltető testület ingyenesen igénybe vehető és az ország egész területén hozzáférhető vitarendezési fórum, a megyei (fővárosi) kereskedelmi és iparkamara mellett működő független testület. Hatáskörébe tartozik a fogyasztó és a vállalkozás közötti, a termék minőségével, biztonságosságával, a termékfelelősségi szabályok alkalmazásával, a szolgáltatás minőségével, továbbá a felek közötti szerződés megkötésével és teljesítésével kapcsolatos vitás ügy bírósági eljáráson kívüli rendezése: e célból egyezség létrehozásának megkísérlése, ennek eredménytelensége esetén pedig az ügyben döntés hozatala a fogyasztói jogok egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő érvényesítésének biztosítása érdekében.

A békéltető testület eljárásának célja a fogyasztó és a gazdálkodó szervezet közötti vitás ügy (fogyasztói jogvita) egyezségeen alapuló rendezésének megkísérlése, ennek eredménytelensége esetén pedig az ügy eldöntése a fogyasztói jogok gyors, hatékony és egyszerű érvényesítésének biztosítása érdekében.

PÁLYÁZATOK 2015-BEN

NYUGDÍJASOK ÜDÜLÉSI TÁMOGATÁS

Az Erzsébet-program keretében a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 2015. januárjában üdülési pályázatot írt ki, azon belföldi illetőségű, öregségi nyugellátásban részesülő, 60. életévét betöltött személy, akinek rendszeres havi teljes összegű ellátása nem haladja meg a 147.000 Ft-ot, valamint további adóköteles jövedelemmel nem rendelkezik.

Az elektronikus formában benyújtott adatlapon egy pályázat keretében kizárólag egy személy pályázhat és részesülhet az Alapítvány által nyújtott támogatásban.

Azon pályázó, aki a Gyógyfürdő program nyugdíjasok részére pályázati felhívásra pályázatot nyújtott be, jelen kiírás keretében már nem részesülhet az Alapítvány által nyújtott támogatásban.

A kérelem benyújtásának kötelező melléklete:

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) által a pályázó nevére kiállított 2014. évi havi nyugellátás megállapítását tartalmazó igazolás.

A pályázat kizárólag a <http://www.erzsebetprogram.hu> honlapon elérhető elektronikus adatlap kitöltésével nyújtható be 2014. február 9-ig.

Egy pályázati adatlapon egy nyugdíjas személy nyújthat be pályázatot, és egy személy csak egy pályázat keretében részesülhet támogatásban.

A pályázó legkésőbb a benyújtást követő 15. munkanapig az Alapítványtól e-mailben kap tájékoztatást a pályázat eredményéről.

KEDVEZMÉNYES FÜRDŐBELÉPŐK NYUGDÍJASOK SZÁMÁRA

Kedvezményezettek köre:
Azon belföldi illetőségű, öregségi nyugellátásban részesülő, 60. életévét betöltött személy, akinek rendszeres, havi teljes összegű ellátása nem haladja meg a 147.000,- Ft-ot, valamint további adóköteles jövedelemmel nem rendelkezik. Az elektronikus formában benyújtott

adatlapon egy pályázat keretében kizárólag egy személy pályázhat, és részesülhet az Alapítvány által nyújtott támogatásban.

Azon pályázó, aki a Pályázat nyugdíjas pályázók számára 2015. pályázati felhívásra 2015-ben pályázatot nyújt be, jelen kiírás keretében már nem részesülhet az Alapítvány által nyújtott támogatásban.

A pályázat benyújtásakor kötelezően csatolandó melléklet: A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) által a pályázó nevére kiállított, 2014. évi havi nyugellátás megállapítását tartalmazó igazolás, amelyet a nyugdíjas 2014. januárjában már kézhez kapott.

Elnyert támogatás esetén a támogatott 2.500,- Ft önerő befizetésével veheti igénybe a www.erszebetprogram.hu oldalon elérhető, valamint jelen pályázati felhívásban rögzített fürdőszolgáltatók meghatározott szolgáltatásait a postai úton kiküldésre kerülő Erzsébet Kártya segítségével.

Azon pályázók, akik korábban az Erzsébet-program keretében támogatást nyertek, és rendelkeznek Erzsébet Kártyával, a már megküldött Kártya segítségével vehetik igénybe a fürdőszolgáltatást.

FONTOSABB SZERVEK ÉS ELÉRHETŐSÉGEIK

Az Áldozatsegítő Szolgálat elérhetőségei	
Ügyfélfogadás rendje:	
Hétfő:	9 - 13 óráig
Kedd:	13 - 16 óráig
Szerda:	13 - 18 óráig
Csütörtök:	9 - 13 óráig
Baranya megye 7621 Pécs, Király u. 42.	Tel: 72/513-438 Fax: 72/513-434
Bács-Kiskun megye 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.	Tel: 76/502-944 Fax: 76/502-941
Békés megye 5600 Békéscsaba, Kazinczy u. 4.	Tel: 66/540-363 Fax: 66/540-369
Borsod-Abaúj-Zemplén megye 3530 Miskolc, Mindszent tér 3.	Tel: 46/500-290 Fax: 46/500-291
Csongrád megye 6721 Szeged, Tisza Lajos krt. 2-4.	Tel: 62/549-190 Fax: 62/549-194
Fejér megye 8000 Székesfehérvár, Ady Endre u. 21/a.	Tel: 22/316-136 Fax: 22/312-612
Fővárosi Hivatal 1116 Budapest, Hauszmann Alajos u. 1-3.	Tel: 1/371-89-21 Fax: 1/371-89-22
Győr-Moson-Sopron megye 9023 Győr, Csaba u. 16.	Tel: 96/526-035 Fax: 96/315-114
Hajdú-Bihar megye 4024 Debrecen, Piac u. 42-48.	Tel: 52/503-165 Fax: 52/503-168
Heves megye 3300 Eger, Szvorényi u. 27.	Tel: 36/510-992 Fax: 36/510-698
Jász-Nagykun-Szolnok megye 5000 Szolnok, Ostor u. 1/B.	Tel: 56/511-576 Fax: 56/511-571
Komárom-Esztergom megye 2800 Tatabánya, Előd vezér u. 4.	Tel: 34/512-790 Fax: 34/512-038
Nógrád megye 3100 Salgótarján, Bartók Béla u. 10.	Tel: 32/513-157 Fax: 32/513-158
Pest megye 1116 Budapest, Hauszmann Alajos u. 1-3.	Tel: 1/371-89-21 Fax: 1/371-89-22

Somogy megye 7400 Kaposvár, Rákóczi tér 9-11.	Tel: 82/527-764 Fax: 82/527-763
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 4400 Nyíregyháza, Kereszt u. 9.	Tel: 42/597-678 Fax: 42/597-698
Tolna megye 7100 Szekszárd, Augusz u. 9-11.	Tel: 74/529-280 Fax: 74/529-523
Vas megye 9700 Szombathely, Széll K. u. 54.	Tel: 94/512-625 Fax: 94/512-621
Veszprém megye 8200 Veszprém, Kossuth u. 10.	Tel: 88/590-378 Fax: 88/590-376
Zala megye 8900 Zalaegerszeg, Mártírok útja 42-44.	Tel: 92/549-103 Fax: 92/549-101

A Nemzeti Fogasztóvédelmi Hatóság területi szervei:

Budapest Főváros Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyelőség

Cím: 1052 Budapest, Városház u. 7.

Pest Megyei Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyelőség

Cím: 1052 Budapest, Városház u. 7.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyelőség

Cím: 6000 Kecskemét, Nagykőrösi u. 32.

Baranya Megyei Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyel

Cím: 7623 Pécs, Szabadság u. 7.

Békés Megyei Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyelőség

Cím: 5600 Békéscsaba, Sarvasi út 107.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal

Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím:3526 Miskolc, Blaskovics u. 24.

Csongrád Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 6721 Szeged, Tisza L. krt. 11. - 2011.04.01-től

Fejér Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 8000 Székesfehérvár, Piac tér 12-14.

Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 9022 Győr, Türr István u. 1.

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 4024 Debrecen, Szent Anna u. 36.

Heves Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 3300 Eger, Kossuth Lajos u. 9.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 5000 Szolnok, Ady Endre út 35-37.

Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 2800 Tatabánya, Fő tér 4.

Nógrád Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 3100 Salgótarján, Mérleg út 2.

Somogy Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 7400 Kaposvár, Csokonai u. 3.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 4400 Nyíregyháza, Hatzel tér 10.

Tolna Megye Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 7100 Szekszárd, Szt. István tér 11-13.

Vas Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 9700 Szombathely, Széll Kálmán u. 31-33.

Veszprém Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Cím: 8200 Veszprém, Megyeház tér 1.

Zala Megyei Kormányhivatal
Fogyasztóvédelmi Felügyelőség
Felügyelőség-vezető: Dr. Molnár Sándor
Cím: 8900 Zalaegerszeg, Göcseji út 24.

Témaköreinkhez kapcsolódó honlapok:

<http://nyugdij.kormany.hu>

<http://csaladitudakozo.hu>

www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-.miniszteriuma

www.eletut.kormany.hu

[www.upclive.hu/Internet 50 felett](http://www.upclive.hu/Internet_50_felett)

www.50plusz.hu

www.idosbarat.hu

www.anyugdijas.hu

www.otvenentul.hu

www.seniorok.hu

Nyugdíjas társlapok:

Anti-aging.lap.hu

Betegapolas.lap.hu

Gerontologia.lap.hu

Gyogyaszatisegedeszkoz.lap.hu

Nyugdijaskedvezmeny.lap.hu

Nyugdijasotthon.lap.hu

Nyugdij.lap.hu

nyugdijasok.hu